

77. Két sajtóhír a kollektivizálás befejezéséről. Bukarest, 1962. március 11.

A) Jelentés a kézdi rajoni kollektivizálás befejezéséről

Kézdi rajonban a múlt hét végén megalakult kollektív gazdaságok Szentkatolna, Sársfalva, Telek, és a többiek példája magával ragadta a rajon többi községeinek dolgozó földműveseit. Naponta százával kérik a felvételüket a kollektív gazdaságba. Hogy csak egyetlen nap, március 10. adatait ismertessük, a rajonban 646 család 1.720 hektár földdel kérte felvételét a meglévő, vagy az alakulóban lévő kollektív gazdaságokba. Felsőcernátonban 62 család 243 hektárral, Esztelneken 26 család 76 hektárral, Polyán[ban] 94 család 258 hektárral, Zabolán 79 család 215 hektárral, és így tovább, kérték felvételüket a kollektív gazdaságba.

Befejezés előtt áll Polyán, Felsőcernáton, Zabola, Zágon, Kovászna teljes kollektivizálása.

Ma, vasárnap tartják a kollektív gazdaság avató ünnepségét Albis, Kurtapatak, Vajnafalva, Csomakörös, Páké és Szöröcse falvakban. A hét faluban összesen 1.214 család 3.351 hektár földdel lép a bőség és jólét útjára.

B) A Maros-Magyar Autonóm Tartomány vezetésének távirata Gh. Gheorghiu-Dejhez a kollektivizálás befejeződése alkalmából. (Részlet.)

A Maros-Magyar Autonóm tartomány pártbizottsága és a tartományi néptanács végrehajtó bizottsága jelenti a Központi Bizottságnak, hogy tartományunkban sikeresen teljesítettük a párt III. kongresszusán¹ a mezőgazdaság kollektivizálására vonatkozólag kijelölt feladatot.

126.871 román, magyar, és német dolgozó parasztcsalád egyesült kollektív gazdaságban, 395.371 hektárnyi földterülettel.

A mezőgazdaság kollektivizálásának befejeződése tartományunkban arról tanúskodik, hogy a dolgozó parasztság bizalommal követi a Román Munkáspárt politikáját, hogy tántoríthatatlan elhatározása a munkásosztállyal együtt harcolni a szocialista építés kiteljesítéséért drága hazánkban, a Román Népköztársaságban. [...] ²

A Maros-Magyar Autonóm tartomány kommunistái és valamennyi dolgozója nevében szívből köszönjük pártunk vezetőségének a tartományunk gazdasági fejlesztéséhez nyújtott támogatást.

Fellelkesítve a mezőgazdaság kollektivizálásában elért győzelemtől, tartományunk kommunistái és valamennyi mezőgazdasági dolgozója nevében vállaljuk, hogy odaadással fogunk munkálkodni a kollektív gazdaságok szüntelen fejlesztéséért, és gazdasági-szervezeti megszilárdításáért. [...] ³

Tartományunk román, magyar és német kollektív parasztjai, élükön a kommunistákkal, erejüket nem kímélve, testvéri barátságban fognak dolgozni és harcolni pártunk politikájának valóra váltásáért, a szocializmus építésének kiteljesedéséért drága hazánkban, a Román Népköztársaságban.

A Román Munkáspárt
Maros-Magyar Autonóm tartományi bizottsága
AMaros-Magyar Autonóm tartomány néptanácsa

Előre, 1962. március 11. 1. o. („Egyre gyűlnek a kérvények” és „Olténia tartományban és a Maros-Magyar Autonóm tartományban befejeződött a mezőgazdaság kollektivizálása.”)

¹ Az RMP III. kongresszusát 1960. június 20-25. közt tartották.

² A terméseredményeket ismertető részeket nem közöljük.

³ A különböző mezőgazdasági ágak fejlesztésének részletezését nem közöljük.

Kiegészítés:

A rugonfalvi Jakab Rozália vallomása a kollektivizálásról

A faluban a kollektív gazdaság megalakítását szorgalmazták az aktivisták, a kiküldöttek. Sokan leírták, milyen embertelen adókkal, beszolgáltatással, megaláztatással sanyargatták a szorgalmas, dolgozó gazdákat, vagy a malommal, cséplőgéppel rendelkezőket. Ördögi módon szorult össze a kör, hogy akaratukat megtörhessék. Kinevezték az első kulákokat. Elvették birtokaikat, melynek nagy része egy tagban volt, s helyette a hegytetőkön mértek mást, ahol semmiképp nem termelhették meg a beadnivalót. Ugyanakkor elvették állatállományukat, gazdasági felszerelésüket.

Ezzel az alappal alakult meg a kollektív gazdaság. Most már a kint maradt gazdák meggyőzése volt a cél – természetesen kényszerrel. Emlékszem a „fekete kocsira”, ami fantomautó volt. Sajnos igazi! Akit abba beültettek, az számolhatott a börtönnel, vagy a Duna-csatornával. Az anyagi nyomor mellett a házkutatások is állandó rettegésben tartották a családokat. [...]⁴

Kuláksors. (Székely kulákok történetei.) Csikszereida, 1999. Státus Könyvkiadó, 123-124. o.

4 Jakab Rozália a továbbiakban a saját családja sorsát hányatott sorsáról vall.